

Z cizích revuí.

ARTILERIJSKI GLASNIK, čís. 20.

Kpt. D. Zobenica: Spolupráce dělostřelectva s útočnou voz-
bou (tanky).

Autor odmítá všeobecné mínění, že spolupráce dělostřelectva s dnešními rychlý-
mi tanky bude sotva možná, protože vyskytující se nesnáze jsou často přeceňovány
a je možno je při dobré organizaci útoku zcela překonati. Tanky a dělostřelectvo jsou
podle svých vlastností velmi rozdílné zbraně. První jsou velmi rychlé, vnikají do ne-
přátelské obranné sestavy a bojují zblízka; druhé naopak žádá dlouhé přípravy v pa-
lebném postavení, v němž musí pak zůstat co nejdéle, neboť častá přemístění vylučují
zdárnou podporu tanků. Obě zbraně mají však stejnou úlohu: podporovati
pěchotu a otvírati jí cestu. Tento důležitý úkol bude splněn tehdy, působí-li
obě zbraně v boji prostorově rozděleny, aby si nepřekážely. Často bude ovšem spolu-
práce nemožná (vlastnosti terénu) a útok pěchoty bude podporovat jen jedna z nich.
Autor podotýká, že právě dnešní tanky umožňují výhodně spolupráci s dělostřelectvem;
mimo to mohou překvapovati a umlčovati nepřátelské dělostřelectvo vzhledem k své
výzbroji a rychlosti. Budou doplňovat činnost vlastního dělostřelectva a často ji
převzou. Rozdělení cílů mezi tanky a dělostřelectvo bude diktováno povahou terénu.
V normálním vlnitém terénu nebude rozdělení úloh činiti obtíže. Rovný terén znemož-
ňuje dělostřelectvu dobré pozorování, a proto se hodí pro tanky, neboť se v něm
mohou znenadání objevit a nejsou tak ohroženy palbami nepřátelského dělostřelectva.
Přehledný terén s výšinami pro pozorovatelný je výborný pro dělostřelectvo, které
může pozorovati a sledovati útok, ale pro tanky je nevhodný, neboť nemají skrytu
a dělostřelectvo je musí podporovat. Úseky s močály nebo velikými vodními plochami
použití tanků buď stěžují nebo zcela vylučují.

Důležité jest, aby tankům byly v rozkazech pro útok přidělovány takové úkoly,
které odpovídají jejich vlastnostem. Nejdůležitější bude činnost tanků tenkrát, když
dělostřelectvo nebude moci střeliti, t. j. bude-li měniti palebné postavení, a pak tehdy,
když vlastní pěchota bude vnikati do nepřátelské obranné sestavy. V tomto případě
bude dělostřelectvo prováděti palbu na nepřátelské baterie a na zbraně protitankové.

Podpora tanků dělostřelectvem nastává již před útokem, kdy bude palbou za-
stírati hluk, působený pohybem tanků na východiště; také poskytne tankům údaje
o nepřátelských organizacích, automatických a protitankových zbraních. Činnost obou
zbraní na vlastní vrub nutno zavrhnutí. Autor vyslovuje názor, že spolupráce bude
jen tehdy zdárná, podřídí-li se část dělostřelectva tankům; jen tehdy bude možno
v daném okamžiku rychle zastaviti střelbu a zajistiti nerušený průběh boje. Podotýká,
že s tímto názorem budou dělostřelci sotva souhlasiti, neboť v minulosti tak nikdy
nebylo, ale bude to nutné pro budoucnost.

Za útoku bude ochrana tanků dělostřelectvem nevyhnutelná v okamžiku, kdy
tanky vyrážejí z východiště, kdy nemohou zahájit úspěšně střelbu a jsou ve velké
míře bez ochrany; ta bude záležeti v postřelování protitankových zbraní, které se
nenadále objevily, a nepřátelského dělostřelectva, zvláště jeho pozorovatelů. Tento
úkol dělostřelectva jest ovšem nesnadný. Podporu tanků za útoku lze též řešit takový-
mi doprovodnými děly, jaká mají již v Anglii, t. j. majícími stejnou rychlost a dobře
chráněnými. Kde budou přírodní a umělé překážky, tam vůbec nebude protitankových
zbraní, a když, jen nutný počet k zničení tanků, kterým se překážku podařilo přejíti.
Dělostřelectvo musí podporovat tanky až do okamžiku, kdy se dostanou do palebných
postavení nepřátelských baterií; to bude nesnadné, nebude-li dělostřelectvo tanky
vidět a proto je třeba dobrého spojení. To bude možné jen tenkrát, bude-li styčný
důstojník v jednom tanku. Jest otázka, bude-li míti z tanku dostatečný přehled po

cilovém prostoru a bude-li moci to, co viděl, oznámiti střelečím bateriím. Dělostřelectvo musí střeleťi proto i tam, kde budou protitankové zbraně nebo dělostřelectvo jen předpokládány.

Po boji se shromáždí tanky na určeném místě a úkolem dělostřelectva jest, chrániti je před nepřátelským dělostřelectvem a jeho pozorovatelkami (zadýmáním). Někdy bude zadýmován i prostor, v němž je shromážděno tanků.

Palba tanků musí se nasaditi tam, kam dělostřelectvo nemůže již působiti, a musí se zvýšiti, mění-li dělostřelectvo palebné postavení. To ovšem možno uskutečnit jen tehdy, bude-li dobré spojení bezdrátovými přístroji, neboť jiné, na př. optické spojení, bude nemožné. Letec může toto spojení podporovati. Otázka spojení je předmětem zkoušek, ale dosud není ještě vynalezen pro ten účel dokonalý přístroj.

Jest zajímavé, že se autorovy úvahy shodují s francouzskými a anglickými vyjma část, kde se žádá, aby dělostřelecký styčný důstojník byl v tanku a důstojník útočné vozby v letadle.

Autor končí svůj článek s tím připomenutím, že dobrá spolupráce bude zaručena tenkrát, bude-li tanků i dělostřelectva použito podle jejich vlastností a nebudou-li od sebe navzájem očekávati více, než co mohou dáti.

Major K. Schmidt.

Různé zprávy.

Moderní dělostřelecký materiál. Po světové válce je všeobecná snaha zvětšiti i u děl menší ráže dostřel, elevaci a ná-měr. Tyto snahy byly bržděny konstrukč-ními potížemi (váha, pohyblivost, dopra-va atd.). Pokrok v motorisaci tyto poti-že značně omezuje, takže i u divisního dělostřelectva může býti dostřel zvětšen na újmu pohyblivosti materiálu. K.

**Elektrické svařování ve výrobě dělo-
střeleckého materiálu.** Američané zjistili pokusy, že součástky vyrobené z válco-
vaných (tažených) kusů a svařované
elektricky, mají větší pevnost než sou-
částky lité, které mají dosti vnitřních
trhlin. K svařování bylo použito elek-
trody, obsahující chrom a vanadium. —
(„R. d'Art.“, 1932, leden.)